

Međunarodna ljetna škola o rješavanju sporova: Tulane-Humboldt International Summer School on Dispute Resolution, Berlin, 2011.

Berlin, zašto ne? Ljeto i škola možda i ne idu zajedno u rečenicu, ali privučena elanom i žarom kolegica Ive Grgić i Irene Crnjak, odlučila sam dva tjedna provesti „radno“, umjesto sunčajući se na plaži. Gore spomenuti entuzijazam privukao je i druge pa se na kraju sedam studenata s našeg Fakulteta prijavilo za "Tulane Humboldt International Summer School on Dispute Resolution". I svi smo bili primljeni! Osim dviju kolegica koje su sve inicirale i mene, u Berlin su otputovali i Biljana Šugić, Ivana Bošković, Karla Alfier i Mihael Horvat.

Škola se održavala od 24. srpnja do 6. kolovoza prošle godine i bila je već trinaesta po redu koju je Sveučilište Humboldt u Berlinu organizirao svako ljeto u suradnji s Pravnim fakultetom Tulane iz New Orleansa. Postupak prijave bio je relativno jednostavan, trebalo je samo ispuniti obrazac dostupan na stranicama Humboldt sveučilišta i poslati ga u određenom roku. Odmah nas je oduševila srdačnost i uslužnost osoblja s tog prestižnog njemačkog sveučilišta, koji su bili spremni pomoći i odgovoriti na sva naša pitanja. Pokazalo se da to nije bio samo dojam koji su ostavljali preko e-maila, jer su uživo bili još pristupačniji. Međutim, škola je imala i svoju cijenu, participaciju u iznosu od 250 eura, a pored troškova avionskih karata, morali smo platiti i smještaj u Berlinu. Smještaj nije organiziran, iako su neki stanovi bili preporučeni od Škole i moglo se povezati s drugim polaznicima pa zajedno iznajmiti stan. Kolegica Šugić upravo je tako i učinila, a nas šestero smo odlučili samostalno pronaći stan. To što nas je bilo šestero bila je i sreća i nesreća, jer smo mogli podijeliti troškove, ali u isto vrijeme, teško je bilo naći stan za toliko ljudi. Ipak, i to smo uspjeli riješiti putem interneta.

Kako bismo pokrili cjelokupne troškove Ljetne škole, došli smo na ideju traženja sponzora. Ideja je bila pokucati na mnoga vrata s nadom da će se barem neka otvoriti. Poslužili smo se metodom suvremenog kucanja na vrata u obliku slanja brojnih e-mailova s molbom za sponzorstvo, a rezultat je bio iznenađenje za sve, jer se pokazalo da i u doba krize ima onih koji prepoznaju važnost ovakvih ljetnih škola i volju studenata da se dodatno obrazuju. Među prvim se odazvao naš Fakultet, kojem se ovom prilikom zahvaljujemo, kao i ostalim velikodušnim sponzorima.

Rasterećeni od egzistencijalnih briga krenuli smo u Berlin. Po dolasku u Berlin, ostali smo iznenađeni savršenom organizacijom i kvalitetom Ljetne škole. Prvi tjedan bavili smo se pregovaranjem. Način rada i organizirane radionice na temu pregovaranja su nas u početku zatekle, s obzirom da dosad nismo naviknuli, nakon kratkog teoretskog predavanja, odmah primjenjivati stečeno znanje, raditi u grupama, „uživjeti“ se u zadane uloge i situacije te koristiti svoju logiku i snalažljivost. Međutim, vrlo smo se brzo naviknuli na taj način rada i već do drugog tjedna, čija je tema bila medijacija, tj. mi-

renje, pokazali smo spremnost igrati uloge zavađenih strana ili miritelja i tako odmah primjenjivati i vježbati ono što smo taj dan naučili. Svakog dana poslijepodne smo imali i mogućnost slušati predavanja iz arbitraže, to je bila fakultativna opcija koju su neki studenti i iskoristili.

Predavači na Ljetnoj školi su profesori s renomiranih svjetskih sveučilišta; osim onih s Humboldt i Tulane Sveučilišta, gostovali su također i profesori s Harvarda, Sveučilišta u Melbourneu, Georgetownu i Cambridgeu, kao i mnogobrojni stručnjaci iz prakse. Osim svojom stručnošću i znanjem, oduševili su nas i neposrednošću, skromnošću, željom da pomognu i uče od nas te naravno, odgovore na sva naša pitanja. Sva je nastava održavana na engleskom jeziku, a on je služio i kao *lingua franca* za komunikaciju s drugim polaznicima, od kojih je velika većina bila iz Sjedinjenih Američkih Država i Australije. Bilo je i kolega iz Europe: Poljske, Mađarske, Španjolske, Grčke i drugih zemalja, a hrvatski i slovenski jezik se mogao dosta često čuti na hodnicima prekrasne zgrade Pravnog fakulteta u Berlinu jer su i naši susjedi imali poprilično brojnu „delegaciju“. Bilo je zanimljivo izmjenjivati iskustva s kolegama s drugih kontinenata i međusobno se čuditi drugačijim sustavima studiranja, ali i kimati glavom u znak odobravanja, slaganja i razumijevanja poteškoća s kojima su se naši europski kolege susretali u svom studiranju. Ne trebam niti spominjati da su se rodila i neka nova prijateljstva koja, zahvaljujući ponajviše društvenim mrežama, traju i danas. Naravno, šećer na kraju svakog dana (ili početak drugoga) bio je zabava. Berlin je grad koji zaista nudi zabavu za sve i svakoga, u gotovo svako doba dana (ili noći). I u tom pogledu nas je Ljetna škola pozitivno iznenadila – organiziranjem izlazaka za polaznike Škole! Cilj je bio druženje s ostalim sudionicima, kako bismo se što bolje upoznali i sprijateljili, a uz to smo se svi i odlično zabavili.

Nakon završetka Ljetne škole, svi sudionici dobili su certifikate o sudjelovanju, a koje smo na našem Fakultetu mogli zamijeniti za 8 ECTS bodova i ocjenu dovoljan jer se nismo odlučili na polaganje ispita na kraju Ljetne škole. Međutim, zbog praktičih vještina koje smo usvojili i svih prijateljstava koja smo sklopili, mislim da u svoje, ali i u ime kolega koji su također sudjelovali mogu reći: isplatilo se!

Za sve one koji razmišljaju o nekoj ljetnoj školi, mogu reći samo slijedeće: usvajanje vještina za mirno rješavanje sporova u savršenoj njemačkoj organizaciji s već poznatom američkom ležernošću i neposrednošću i sve to u jednom od najzanimljivijih gradova Europe. Berlin, zašto ne?